

340 МІЛІОНІВ З БАГАЦЬКИХ ПОДАТКІВ

ВАШИНГТОН. — Сенатська фінансова комісія оголосила повний план оподаткування великих маєтків. Адміністрація надіється дістати 340 мільйонів доларів з нових податків. Вони поділені на три частини. Податкові податки, наложені на багаті одиниці, мають принести 40 мільйонів. Їх накладало на доходи понад один мільйон річно і від такого доходу податок мав бути 60%. Опісля цієї відсоток росте, напр. від доходу 3—5 мільйонів податок виносив би 70%, поза 5 до 10 мільйонів 80%. Крім того ще є такий же податок від корпорацій. Від чистого доходу корпорацій понад 2,000 був би 10%, 2—5 тисяч 11%, і т. д., потім іде прогресивно вгору, а від одного до 20 мільйонів доходу корпорації платили 17%. З того податку мало би прийти 100 мільйонів доларів. Найбільше, бо аж 200 мільйонів, надіється адміністрація дістати від великих записів у тестаментх. Отже від чистого доходу з тестаменту від 300 до 500 тисяч був би податок 4%, далше іде 7%, 10%, і знову прогресивно росте, а від спадщини в сумі 7 до 10 мільйонів виносив би 70%, понад 10 мільйонів 75%. Сенатська комісія призначила два дні на вислухання закладів, а найдалше в нещільно муси би перейти цілий новий податковий предмет. Не дивно, що проти такого податку, як і проти самого проекту, іде велетинська опозиція.

НІГЕР ДЖОВ ЛУІС НОВИМ КУЛАЧНИМ ПЕРЕМОЖЦЕМ.

НЬЮ ЙОРК. — У вівторок, 25-го червня, відбувся в Енкі стадіон кулачний змагання за світове чемпіонство між недавнім світовим чемпіоном, Італієм-великим Прімо Карнерою та молодим Нігмом з Дітроїт, Фіосомом Луїсом. Глядачів було неовиних 60,000. Найнижча ціна білетів була \$7.70, найвища \$10.00, хоч викупили наперед найліпші місця продавали спекулянти і по \$100. Боротьба була дуже цікава. Карнерва важить 260 фунтів, Луїс 196. Після п'ятої рунди палилися Карнері кров з рота та, що в шостій рунді він упав і не міг піднятися. Суддя проголосив перемогу Луїса. Тепер уже приготували Луїса до розправи з недавнім світовим чемпіоном, Максом Бером.

ПРИНЯЛИ ВЕЛИКИЙ ДАРУНОК РАКЕФЕЛЕР.

НЬЮ ЙОРК. — Міжтестова комісія парку на Палісадах, що тягнеться по правім боці ріки Гудзон напроти Нью Йорку, прийняла великий дар Джона Д. Ракефелера, а то 700 акрів землі, вартості 18 мільйонів доларів, на збільшення цього парку. Шмат землі, дарований Ракефелером їм в 1933 році, тягнеться від нового мосту, що звється мостом Вашингтона, до граніці степу Нью Йорку, разом довжини 13 миль, а ширини від берега ріки в західнім напрямку від 200 стій до півтори милі. Щоби весь грунт над рікою перемістити на приліжний парк, треба ще викупити 200 акрів, що є в приватних посідацях.

ДЖАНСОН АДМІНІСТРАТОРОМ ДОБРОДІЙНОСТІ В НЬЮ ЙОРКУ.

НЬЮ ЙОРК. — Генерал Гю Джансон, недавній директор Найри, прийняв становище управителя для розділу поміж безробітних 220 мільйонів доларів, призначених для Нью Йорку з федеральних фондів. Він буде роздавати тижнево по 5,000,000, а сам не дістає ніякої платні, хіба по 25 доларів денно на покриття видачків.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯДОВЕЦЬ ОБВИНУВАЧЕНИЙ ЗА ПАЧКУВАННЯ ІМІГРАНТІВ.

НЬЮ ЙОРК. — Федеральна лава присяжних обвинуватила 13 осіб, між ними помічника комісара для імміграційних справ на Еліс Айленд, Фридриха Тотла, за підроблення документів та фальшування паперів в архіві. Тотл був 35 літ у федеральній службі, має 55 літ і вже спенсіонований. Обвинувачення перешкодить йому в спокійнім уживанні життя.

НАША ЗЕМЛЯ ПЕРЕМІНЯЄТЬСЯ В ЗОРЮ. ЛОІС АНДЖЕЛЕС. — Світової слави геолог, д-р Бейл Вільдс, доказував перед іншими геологами на 19-ті річний конвенції, що наша земля спалюється з нутра. Вона стає щораз гарячіша і треба надіятися, що вона колись переміняється в зорю.

ТИЖДЕНЬ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПРОПАГАНДИ В АМЕРИЦІ.

ШКАГО. — На ґрунтах шкаговецького університету розпочався в понеділок тиждень большевицької пропаганди. Прибув совєтський амбасадор Олександр Троїановський та директор совєтської торговельної агенції, Амурго, Іван Бовс. Троїановський вигословив серед гриміх оплесків привітну промову. Бовс сказав, що після п'ятилітньої Росії майже самостійно діяльність і лише тяжкі машини потрібні їй ще в Америці.

ЗАВЕРТАЮТЬ ДО ПОГАНСЬКИХ ЧАСІВ.

У цілий Німеччині поширюється «нірдіський рух», який має на цілі зближення між Німеччиною і скандинавськими народами в Англіяїї. Все те відбувається на тлі релігійнім, на повороті до поганських часів, до старих релігійних вірувань.

КОНГРЕС ЛІКАРІВ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВІНО.

В лікарських кругах у Ясак (Румунія) обмірковують плян скликати конгресу лікарів, прихильників вина. Вони вважають на те, що природне, не-пофальшоване вино має в багатьох випадках добрі наслідки на здоров'я. Недоволюючи професори Дозеріє і Гагелі у біологічних товариств в Парижі, що бачили тифу гинути у вині по п'ятинах, а бачили паралізу по двадцятьох хвилях.

Новітня статистика вказує, що і то, що вино, наприклад, хорують на сіліну кишку. В Франції такі конгреси відбуваються часто.

ДУШОГУБСТВО В ЛІСІ.

Доходження в справі трупа молодого жінки, знайденого в лісі коло Борислава, викрило, що вбитою є 21-літня Олена Верещинська, служниця, родом з Павлової, пов. Яриослав. У зв'язку з тим арештовано 21-літнього шенця Йосифа Немеша з Павлової, що удержував з Верещинською любовні зносини і рішуче їй позувався. Він намовив дівчину вижити до Борислава, де мала дістати посаду, після чого мала обоє поборитися. Врештеш Олена виняла з кишені ошальності своїх 150 zł і викашала з Немешом до Борислава. Тут він її завіз до мразнищого ліса і замордував, відірвавши їй бритвою голову. Опісля забрав їй 80 zł, які нещасна ще мала, і заволок трупа в криту та прикрив хворостом. Арештований признався до всього. З Верещинською познайомилися тою 6 років. Коли він звернувся з війська і дівчина зажадала від нього, щоби з нею оженився, інакше його аби, він рішуче їй позувався. Свій плян виконав 6. травня ч. р. тиждень перед знайденням тла. Крім Немеша арештовано також його співачника з того самого села, Валдислава Томашевського, що давав йому бриту, і 22-літню Яніну Лозинську, нову приятельку Немеша, яка тек намовляла його до злочину, щоби позувався суперниці.

СИН СЕНАТОРА ПОВІСНИВСЯ.

Двацять-літній син сенатора Гірфаса, студент медичний в Седані, повісився. Трупа повислиниці не пізнали й розпорядження пізнали його товаришів. Про трагічну смерть сина повідомлено батька в Кюлю, члена румунського сенату.

КОНСЕРВИ З САРНАЧІН.

Найновішим предметом вивозу з південно-африканської унії це консерви з сарначі. Непопулярні маси сарначі, які треба щорічно знищити, не закопують ані не палять, а давніше збирають сарначу, очисчують її механічним способом і пакують у консерви, які дуже радо їсть в арабських краях і в Китаї.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ В ЧУЖИХ ШКОЛАХ.

Як відомо, деякі округи Закарпаття з більшістю українського населення є прилучені до Словаччини. Проф. Т. Сіропало, на сторінках угорського «Українського Слова», подає, що більшість дітей Українців у загальних округах вчать у школах з «лікарпаторською» мовою навчання. Але дуже поважна кількість тих дітей, бо 8,680, мусить ходити до шкіл з чеською або словацькою мовою навчання.

САМОБІВСТВО ЛЮБІВСЬКОГО СКРИПАКА.

Скрипак Вебер виховувався у Львові, де ходив до школи і до консерваторії. По закінченні студій організував оркестр, з яким подорожував. Недоволюючи в ресторанах Тіпачки в Закарпатті, пізніше в каварні Асторія в Катівіч. Там він раптом себе тяжко вистрілював з револьвером в окциденті; перевезений до шпиталю, помер. Він упав жертвою шантажистки, яку заарештовано. Жінка, з якою з'явився, щоб женитися з іншою, докучала йому і шантажувала його так, що він, допроваджений до розуму, скінчив самогубством.

ЗАГАДКОВЕ БІВСТВО У ВАРШАВІ.

Перед окружним судом іде процес проти Федорички, який, кажуть, убив Леона Копчинського, власника домі в Таргуві. Жінка Копчинського записала своїм кривим одну половину, свого мужика другу половину майна. Копчинський твердив, що запис кривим вимушений і що вона підпресює кривих скінчала самогубством. Копчинському призначено ціле майно і він бовіє від того часу кривих та мав від револьверу з собою. Одного дня його забили. Погрозив у військовій падути на шуриня Копчинського — Федоричку. Сиди він відповідала, що розмірив її Федоричку, а він тек сам признався до бовіства, але пізніше заперечив це. Хотів спрямувати вини на сина вбитого. Справа досі невиншена.

ПІДПАД ЛЯ ОБМАНСТВА.

В Станіах Долішніх над Черемошем (Буковина) вибух огонь у домі Герша Гофермана, де тепер мешкає спенсіонований шкільний директор Іван Станкевич. Огонь завчасу загасили. Кілька днів потім загорілася знову вночі та сама хата і спопеліла до тла. Через це є піозориння, що забезпечення на суму 200,000 левів діла навмисне підпалено. Жандармерія заарештувала двох підозрілих у підпалі. Сторожницька прокуратура веде слідство.

БІВСТВО ЧЕРЕЗ МЕЖУ.

В громаді Ваїшківців над Серетом, радівського повіту (Буковина), зачалася сварка за межу між братами Іваном і Сеvastiном Пашуком з одного і братами Василем і Дмитром Воробочак з другого боку. Сварка перейшла на бік. Наслідок був такий, що Василь Воробочак зарізав ножем й він загинув на місці, а Дмитро Воробочак завезено тяжко раненого до радівського шпиталю. Обидвох братів Пашуків жандармерія заарештувала.

НЕДОРІСТОК ПРОВІДНИК ВЛОМНИКІВ.

Поліція в Кюлю (Румунія) привернула вломницьку банду з самих недорісток. Її провідник — тринацять-літній хлопчина. Банда виконала до сімдесяти вломів. Молодь деморалізується сенсациною літературою.

7,000 ГЕКТАРІВ РИЖОВИХ ПІЛЬ ЗГІНУЛИ З БРАКУ ВОДИ.

З Токіо повідомляють, що внаслідок посухи, яка панує на Корей, поверх мільон корейського населення відчуває брак води. 7,000 гектарів рижового поля згинули внаслідок посухи.

ВІВІЗ-КУКУРУЗИ ДО ГРЕШІ.

Дві румунські експортні фірми продали до Греції 695 вагонів кукурузи з Румунії. Це торгуються в Греції за дальше доставлення кукурузи з Румунії на тисячу вагонів.

КАНАЛ КОРОЛЯ АЛЬБЕРТА.

Віддавна панувало між Антверпеном і Роттердамом суперництво щодо плавної ріки Мози. Кожне з тих міст хотіло якийсьбіто кораблів (іхали їх 140 денно) спрямувати у свій бік. Возили туди чимало товарів з полудневої Бельгії і Франції. Кораблі переїжджали попри Матріхт — голандське місто аараз по бельгійській граніці. Завалос, що перемога буде по стороні Голандії, бо вони десять літ тому збудували канал Юліана, при правому березі Мози, куди могли переїжджати кораблі до 2,000 тон містоти виключно голандської території. Але Бельгії вдалося з великим зусиллям збудувати тек недавно канал. Канал цей перетинає скелісті ліві береги Мози і тим виконало одне з найбільших і найдовголіпших осигів техніки. Цей новий канал, який іменем короля Альберта, прибуває Антверпен для кораблів на 150 кілометрів у порівнянні з Роттердамом. Це запевнене Бельгійцям перше місце у плаванні. Іхати можуть там кораблі 13—50 тон містоти. Отворила 50-го королівська пара.

СЛІПІ ДІТИ ВИДІТЬ.

Валоса винайти лікарство, яке лікує недуги часами найде ослаплення очей, спричинені браком вітаміну. Брак вітаміну А, яку знаходимо в траві, в листі і в моркві, мав в дитині спричинити сліпоту. Завдяки фізіологічній і хемічній дослідам вдалося створити цю вітаміну в сконцентрованій формі і вживати її як лік проти сліпоты. У відецького університетської клініці проф. Гамбургер випробовує з дуже добрим успіхом це лікарство. «Медична Клініка», фаховий часопис, оповідає про подвигів діти. Тек у другій дитині, якої очі впадали нарівні, де рогівка була зовсім темна, вдалося лікарством вітаміном до другої дня осигнати прегране поліпшення. Ця сімпа дитина вже прозріла. Цей лік добрий виключно тільки на очі недуги, спричинені браком вітаміну.

У ВАРШАВІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НОВОЇ ВИБОРЧОЇ РЕФОРМИ

ВАРШАВА (Польща). — Яких 30,000 робітників влаштували демонстрацію з нагоди соймової дебати над новою виборчою реформою, яка викремлює цілковито опозицію. Та на ділі ця демонстрація не матиме ніякого значіння, бо уряд має в своїй більшості і нова реформа перейде цілком певно.

ГОСТРО КАРАЮТЬ ЧЕРВОНІЙ АТАТОРІВ.

БЕРЛІН. — Берт Карп, 24-літній комуністичний агітатор, засудив Народний Трибунал на 15 літ тюрми за протидержавну пропаганду. Карпу вважають дуже гострою, але кажуть, що тепер наклади тюрми такі кари на комуністів-фанатиків, щоб тим чином охоронити державу від большевицького розкладу.

ПРОТИКАТОЛІЦЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ЕДІНБУРГ (Англія). — З нагоди Екхаристичного Конгресу зіхалися яких 10,000 католиків, на яких два дні нападали протестанти. Для протикатолицької демонстрації зібралися понад 15,000 протестантів. Вони намагалися розбити католицьку процесію, якою закінчувано Екхаристичний Конгрес. Католицьких жінок і священників обкидали флашками і камінням з оковками, геть з папою! Військо і яких 400 поліцаїв розганяли демонстрантів. Сім осіб з демонструючих арештовано і покрано в'язню по 10 фунтів стерлінгів, або одночасно в'язничною карою на випадок незаплати гринів.

ЯПОНІЯ ПОСЯГАЄ НА ЧАГАР.

ТОКІО (Японія). — Військові круги заявляють, що на граніці між Манчурою і китайською провінцією Чагар нема спокою, бо там атакують японські військові відділи. Це є притоккою, що японське військо висилають на китайську землю — в Чагар. Тимсамим наступає нова комплікація в так уже заматанні відносинах між Китаєм і Японією.

НІМЕЧЧИНА В СПРАВІ ПІДВОДНИХ ЛОДОК.

ЛОНДОН. — У палаті посів дано урядове рішення в справі відносин Німеччини до війни при допомозі субмарин. Німеччина заявляла проти необмеженої війни субмаринами, себто такої, яка доведла підчас світової війни до зтоплення Люзітанії і т. п. Вона заявила, що буде держатися цього обмеження без огляду на те, як поступатимуть інші держави. Це відноситься до цього, що такого обмеження не прийняв покищо Франція й Італія. Німеччина заявила тек свою згоду на цілковите відокремлення субмарин як воєнного засобу, якщо те саме зроблять і інші держави.

ЧИ ОБІЯНКИ І ЗАЯВИ ВЗАГАЛІ ЩО ВАРТ?

ЛОНДОН. — По виступах уряд в справі рижних заяв Німеччини спитав один з послів Парлі Парці, чи взагалі такі заяви мають яку вартість. Він пригадав, що Німеччина у своїм час зобов'язувалася не порушувати нейтральності Бельгії, а що сталося на самім початку світової війни? На це не одержав послів ніякої відповіді.

КАРАЮТЬ СМЕРТЮ НАЦІСТІВ.

ВІДЕНЬ. — Найвищий суд засудив на кару смерті трох нацистів за те, що мали вибухові матеріали.

ФРАНЦІЯ НЕ УЗНАЄ НІЯКОГО ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ФЛОТИ.

ПАРІЖ. — Комітет маринари при палаті послів рішив, що догвор Англії з Німеччиною в справі німецького зброєння касує ваїнштонський морський договір і тим чином Франція може по вподобі розбудовувати далі свою флоту. Рішено зачати негайно будову воєнного кружляка 35,000 тон поємности. Рішено далі збільшити флоту до цієї мрії, щоб вона забезпечила французькі інтереси на Атлантиці і на Середземному морі.

ПОКИНО НЕ БУДЕ СТАБІЛІЗАЦІЯ ВАЛЮТИ.

ПАРІЖ. — Делегати, що зіхалися на нараді Міжнародної Торговельної Палати, погоджуються, що треба довести до стабілізації валют. Та заявки до цього приїде, треба, щоби була стабілізація валют. Супроти цього треба пожити з цєю справою до осені, коли то відбудуться нові вибори в Англії. До того часу можливо краще вникнутися ситуація з урядами інших держав.

БУДЕ ВОРОНИТИСЯ.

ПАРІЖ. — Французський кореспондент, що перебував довгий час в Етіопії, твердить, що Етіопія дійсно не бажає собі війни. Але на випадок війни вона готова виставити поважну армію і буде себе боронити.

ЧОГО ХОЧЕ МУСОЛІНІ В ЕТІОПІЇ.

РИМ. — Бритиський дипломат Іден мав довшу розмову з Мусоліні і одержав від нього те запевнення, якого потребував. Мусоліні запевнив Ідена, що Італія не порушить в Африці, чи там в Етіопії, інтересів Великої Британії. Він сказав далі, що Італія не задовольниться залязаними чи-якими іншими концесіями. Вона хоче дістати в Етіопії землю, куди моглаб спровадити італійських колоністів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1883
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Published as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення рекламні не відповідальні.
За кожну зміну адресу вартість 10 центів.
Тел. "Свобода": BRgan 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BRgan 4-1018.
3 Канади нахалить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗРАЗОК БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ОБЛУДИ

Читаючи большевицькі газети чи їхні відозви, або приглядуючись їхнім збіговіскам, чи там слухаючи їхніх промов, не можна не завважити великого їхнього плекунства поновленнями народами, а зокрема бідоною чорношкірою расою — Муруніями. Бідні й темні Муруни даються навіть лапати на большевицьку вудку. Тому саме підносимо поза новинкою це й на тім місці поведіння в Лізі Націй М. Літвінова, представника ССРСР, коли до під його головуванням обговорювано справу Етіопії. Бо уявляючи собі, що би то було, якби так ця справа була обговорювана в Лізі Націй без учасника ССРСР. Скільки то не було б про мови в советських газетах про пахолоків імперіалізму, що засідають у Лізі Націй, та про кривду, яка діється бідоному мурунському народові... в Етіопії. А тепер усе в порядку, бо в Лізі Націй є ССРСР. Що більше: навіть представники ССРСР дають головуство, коли вирішиться справа протесту бідої Етіопії. І він поводитися як перший-ліпший французський чи італійський дипломат-буржуй і імперіаліст.

Та припустим, що Літвінов забувся, або не зрозумів, у чім кривда. Виправді годі не припускати, але зазначимо, що знайшлись такі, що завчасу добили, щоб Літвінову і в такім випадку пригадати його обов'язки. Ото "Ди Нешенал Асоціейшен Фор д'Едвенсмент оф Колорадо Пінл" вислала до Літвінова телеграму з запитом, чому представник ССРСР збув мовчанкою етіопійський протест проти італійського імперіалізму. Про цю телеграму зазду "Ди Крісчен Сентіорі" з 12-го червня. В тім самім часі, як зазду цей журнал, вислано теж від зазду організації телеграму до Ірла Бровлера, секретаря комуністичної партії в Америці, з проханням запитати Літвінова, що це за причина, що він не хоче стати в Женеві в обороні бідних чорних. Та, як подає "Ди Крісчен Сентіорі", не одержано ніякої відповіді на ті телеграми. Оттак виглядає комуністична наука в практиці. У відозвах і промовах гарантується чорним і всьому робочому людюві в цілм світі всі можливі права, обіцяється уську допомогу. Треба тільки приступити до комуністичної партії, або хоч її попірати! На нас, Українців, так поведіння комуністів не робить усе ніякого вражіння, бо наш нарід пережив пекло в большевицькій "раю". Але добре, що такі річі доходять і до тої маси "ліберальствующих" в Америці, що намагаються на кождім кроці виправдувати большевицьку владу та захвалювати большевицькі порядки. Можливо, що й вони пізнають, що большевицька кліка тільки про це дбає, щоб усіми засобами владерити при владі, а задля цієї цілі може жертвувати не тільки міліонами чорних в Африці, але й міліонами білих в Європі, винищуючи їх голодовою смертю.

В. Будзинський.

ЦИРКОВИЙ ПЕС

(Оповідання).

До села приїхав цирк. Два великі, криві воли. Виглядали як зелені помалювані татки на козесах. На даху одного воза бігав чорний пудель. На другім возі сиділа малпа. За обома тими возами їхав звичайний вантажний віз, наповнений різними знаряддям і штовханим полотном.

Скоро по селу розійшлася чухка, що надіждити цирк, зворохобилася вся молодь села. Бді діти побігли на стрічу. Побачивши пуделя і малпу, діти дралили їх, вимахуючи до них руками і викируючи. Пудель не робив собі нічого з того. То даві бігав по даху, то приоставав, призираючи до дітей. Не така байдужа була малпа. Вона відповідала, також вимахуючи руками. Деколи відвертася і викинала до дітей свій червоний зад.

Возів задержали на толоці під селом. З третого воза зарав постягали жердки, колби, ливни і полотна. До кількох годин шстро на циркові вистави було готове.

Перша вистава була це тогочасно. В першій ряді на нумерованих місцях порозідались публіки. Між ними даа приїхали: Артим Нікешук і Тома Гараук. Тож то було утіхи і крику! За сидженнями, як зелені помалювані татки на козесах. На даху одного воза бігав чорний пудель. На другім возі сиділа малпа. За обома тими возами їхав звичайний вантажний віз, наповнений різними знаряддям і штовханим полотном.

Скоро по селу розійшлася чухка, що надіждити цирк, зворохобилася вся молодь села. Бді діти побігли на стрічу. Побачивши пуделя і малпу, діти дралили їх, вимахуючи до них руками і викируючи. Пудель не робив собі нічого з того. То даві бігав по даху, то приоставав, призираючи до дітей. Не така байдужа була малпа. Вона відповідала, також вимахуючи руками. Деколи відвертася і викинала до дітей свій червоний зад.

Возів задержали на толоці під селом. З третого воза зарав постягали жердки, колби, ливни і полотна. До кількох годин шстро на циркові вистави було готове.

Перша вистава була це тогочасно. В першій ряді на нумерованих місцях порозідались публіки. Між ними даа приїхали: Артим Нікешук і Тома Гараук. Тож то було утіхи і крику! За сидженнями, як зелені помалювані татки на козесах. На даху одного воза бігав чорний пудель. На другім возі сиділа малпа. За обома тими возами їхав звичайний вантажний віз, наповнений різними знаряддям і штовханим полотном.

ПОЛІТИКА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Е. Ляхович (Лондон).

З ким їти нам?

Беручи під увагу факт, що українськими землями вже від давна цікавиться також Німеччина, а далі факт, що інтереси Німеччини і Великої Британії на Україні перешкоджають та собі різко суперечать — вирінає перед нами питання: куди і з ким нам їти?

Найкоротшою відповіддю на це питання було: їти з тою стороною, з якою є найбільше вигідна на виграну. Але тоді вирінає друге питання: куди сторона має більше шансів вийти з того конфлікту побідною? Визьом наперед шанси Німеччини.

Політичні тенденції Третьої Німеччини в коротких словах такі: вона хоче обтримати з пут Версаю, об'єднати в собі всі народи, що говорять по німецьки, потім здобути для себе нові земельні простори, в першій мрії на сході Європи, есентуально також в заморських краях. Для тіх шей по-на-важні збрійється мілітарно, морально й економічно.

Але хто придивляється тим внутрішнім зброєнням Німеччини, той мусить запитимити, що всю вагу німецької сили каде на власну фізичну силу, на силу своєї раси, а не на універсальні, захоплюючі і гіпнозутичкі клічки, якимі будували колись всі великі імперії. Стара римська імперія будувалася колись також імперськими леґіонами та римськими леґіонами, суспільний лад Армії Наполеона несли його, ривіст, братерство "анґло-прусський несли добробут, підприємчів і та кожний суспільний порядок. З по-добіми клічками виступає та Армія Його. Отомаскія Порт неся іслам. Навіть Росія своєю імперіалістичні штики завічувала панславизмом, православним, чи "всесвітньою революцією".

Німецькими своєю багнетів нічим не укрітив. Навпаки, здається, що вона нічим тенденційно хоче всіх відстрашити. З її багнетів проміняє тільки одна, фізична сила, яка устами своєї вождів голосить, що "коли для про життя Німеччини, матері всіх народів, то менші народи можуть згинуть, щоб її життя затувати". Не але про етничну вартість цієї

філософії, бо, правду кажучи, вона є тихою засадою кождого народу. Але про підкреслення факту, що Німці задувають будувати свою імперію виключно на силі своєї раси, не дбаючи зовсім про совушні настрої інших народів, і то навіть тих, над якими вони хотіли про-стегнути свої впливи.

Маючи на увазі цей факт, стане самозрозумілим, що у своїй територіальній експан-сії Німеччина буде мати проти себе в першій мрії всі ті народи, які вона згори признає, а далі також всі ті потуги, яким роз-різняє Німеччина не буде бажано і бачу їх національні інтереси.

З цих в першій мрії буде її відвідині ворог Франція, яка вже німці думає, що "на світ є забатого двація міліонів Німців". Далі Англія, якої ін-тереси будуть вишені всі. Та-кож Італія, яка боїться німці Німеччини не менше Франції, череш "аншлюс" за Австрією, чого далішим вислідом буде природи німецькі тенденції до Адріатики і Середземного мо-ря. Не менше ворожо поста-виться до неї також Чехосло-вакія. Польща і Росія, які в найбільшій безпосе-редній небезпеці — будуть не-змішні перешкоджувати: коли німецька вістра буде звернене проти Польщі — Росія буде шукати зближення з Німеччиною; коли ж вістра звернеться проти Росії — до тако-го зближення прийдє з Польщею. Такий стан паує вже сьогодні. Але коли Ні-меччина хотіла переправити через польську територію сво-ї війська — то це дуже непра-вдоподібно, щоб Польща не це мирно погодилася. Право-подібно є те, що в остан-ньому разі, Німеччина може ма-ти проти себе Росію і Поль-щу.

Чи серед такого укладу мо-же Німеччина мати найменше надію на успіх?

Треба підкреснити, що ріж-німі між німецькою політикою і політикою Англії, Фран-ції, Італії, Чехословакії, є ста-лого характеру й дадуться вивиринати тільки... зреченням Німців з їх агресивних планів. Такого Польща, не зважаючи на хвилює прихиль з Німця-

ми, з третого: глядять на зріст німецької сили і радо по-палата би всякий міжнародний крок, щоб що силу златити. Треба пам'ятати те, що на європейському континенті нема ні одної більшої нейтральної держави, яка в будучині мо-гла би прилучитися до німець-кого блоку. Японія — на Да-лекому Сході і, хоч Німеччина може являтися для неї дуже цінним союзником, вона сама для Німеччини не може бажан-някого мілітарного значіння.

Одноюкою більшою держа-вою в Європі, яка за шуб об-меження німецьких агресивних планів до польських територій, могла би стати німецьким со-юзником — є Росія. Останній витягнено нині в сфері впливів французької політики. Але ко-ли між Німеччиною і Поль-щею відносини пувалися, що-то не треба виключати, то тоді Німеччина буде змушена знову шукати зближення з Ро-сією, нового "Ранала".

В такій мрії виглядає Укра-їна, маючи би це менші. То-му, маючи це все на увазі, мо-жна сказати, що Українці в ні-мецькому таборі не мають чо-го шукати. Звизивається з ні-мецькою політикою — ми про-тежемо. Бо, абсолютно беручи, Німеччина вже нині є найбіль-шою потугою в Європі. Од-нак в зіставленні до інших і серед них — вона є дуже не-сильною. Борсаючись у злізалих об'ємах, вона шпуралитиме на-вперед під ноги раз Москві, раз Варшаві, то знов Москві, не звертаючи найменшої уваги не тільки на наші інтереси, але й навіть на наші настрої і по-чуття. Бо поза своїм воєни-чним настановами і ревізій-но-етнічною політикою — вона є це догоду в дефензиві.

Останчи в сфері впливів ні-мецької заграничної політики — ми не згадаємо собі сим-патій у другому таборі, себ-то в таборі, який від Німеччи-ни є значно сильніший, який в заграничній політиці має да-леко більше свободи рухів і яко-го політичні змагання не тільки не виключають на сході Європи самостійного україн-ської держави, але мають бага-то причин, щоб до створення такої держави приямувати.

Чоловим провідником цьо-го табору є Англія. На ан-донському ґрунті кряться для України це великі полі-тичні можливості. Правдопо-добно хотів гр. Лосв відверну-ти увагу Українців від тих можливостей.

(Кінець).

ВИБОРИ ДО ПАРЛАМЕНТУ В ЧЕХО-СЛОВАКІЇ

Мала чехословацька держа-ва — єдина в середній Європі що має демократично-парла-ментарний устрій. Всі сусідні з Чехословацькою держа-ви, Німеччина, Польща, Угорщина, Австрія і коронніські Ру-мунія, мають парламенти, ти-льки на те, щоб співати славу диктаторам. В Чехословаць-кий парламент був і є вирішаль-ним законодавчим чинником. Ціла Європа з великим інтере-сом придивлялась до чехосло-вацьких виборів, що відбули-ся 19. травня. Через тиждень, 26. травня, громадині респуб-ліки вибирали людей до так-зованих земських представ-ників, що порядкують місцевіми справами поодиноких провіцій, на які поділена Чехословакія.

Було в Чехословацькій та-за її межами немало "про-року", які доказували, що мо-вля, Чехословакія, "має до-сить" демократії та що й вона, слідом за своїми сусідами, пі-де на шлях диктатури. Ці по-свідки не спрадилися. Чехо-словацька демократія виявила велику стабільність, непохит-ність і є в часі великої ко-сподарської кризи (Чехосло-вакія має до міліона безро-бітних, на 14 міліонів люд-ності). На основі виборів до парламенту боротьбу за при-хиль і прихильність має між-Чехами та Словаками виграли дотеперішні партії, що скла-дають зерно урядової коалі-ції: партія чеських аграрни-ків, соціял-демократи та на-родні соціялісти. Правда, ці партії ввійшли в новий парла-мент з меншим числом послів, порівняно з виборами з 1923 року. Аграрники і соціял-демократи втратили по одно-му мандатові, народні соція-лісти (партія мілітарних закор-донних справ, Бенеша) втра-дили 4 мандати. Але ці незнач-ні втрати не дають противни-кам дотеперішнього уряду підстави для змін устрою в державі. Комуністична партія Чехословацьких, хоч збрала значну кількість голосів (має 30 послів у парламенті супро-ти 45 аграрників, 38 соціял-демократів та 28 народних со-ціалістів), не може кріяти про-ти своєї диктатури в Чехослова-цькій. Дві чеські фашистські групи, генерала Гашта, що здобув 6 мандатів, та група Крамаржа — Стішборного, що має 17 послів у новім парла-менті, вийшли на виборах з розбитими надіями. Зокрема фашисти Крамаржа та Стіш-борного, які проголосували кі-нець демократії в Чехослова-цькій і вже ділили між собою міністерські крісла, не мали у-спіху, не вважачи на вели-чезну агітацію.

"Нічого, лиш нарід" — та-ке гасло цього "національного об'єднання". Але ця гра висо-кими словами була зрозуміла для більшости чеських вибор-ців: адже Крамарж і Стішбор-нік — це великі багаті-фа-бриканти і капіталісти, які в своїх фінансово-промислових справах тісно зв'язані з ні-мецькими капіталістами в Че-хословацькій. Тому то їхня де-магогія не мала успіху. Новий приріст голосів і мандатів по-надла чехословацька реміс-ницька партія (з 12 на 17 по-слів) та словацька автономна католицька партія (має 22 по-слив супроти 19 мандатів з 1929 р.).

В землях чеських і словаць-ких пересунути виборчих го-лосів були дуже незначні; з-в'язу йшучи картину бачимо в німецьких та в українських об-ластях Чехословацьких. В цій державі є понад 3½ мілі-она Німців. Сусідня Німеччи-на впливає на чехословацьких Німців. Діє широка пропаган-да німецького націонал-соці-алізму в Чехословацькій. Чехо-словацький уряд з участю ні-

мецьких хайборів та німець-ких соціял-демократів поро-з'являв німецькі політичні ор-ганізації в Чехословацькій, прихилили до Гітлера. На-томість утворилася "єврейсько-німецька партія" в Чехосло-вацькій на чолі з Гейнлімом. Ця партія здобула на виборах цього року один міліон 250 тисяч голосів і має 44 послів в чеським парламенті. Інші ні-мецькі партії мають великі втрати. Так, німецькі со-ціал-демократи втратили 200 тисяч голосів (мають 11 мандатів замість дотеперішніх 21), ні-мецькі хайбори втратили 2/3 голосів, а німецька хри-стіансько-соціально партія втра-тила більше половини своїх виборців. Ці три партії мають укупі 22 послів в чеським парла-менті. Хоч Гейнлім залив у телеграмі до чехословацького президента, що його партія буде лояльна до держави і до демократичного устрою, то Чехи нічим не вірили. Новий уряд твориться з чесь-ких партій та з тих німець-ких, що були й дотепер при-вад.

На українській Закарпатті перемогли опозиційні партії. Чеська аграрна партія лави набрала досить голосів на 2 мандати. Найбільший триквіт майже вдвоє. Одного посла буде мати "русський автоном-ний союз" (є мадярами), од-ного — Фенчик (москвофіл-но-мадярсько-польською мар-кою!), одного посла — со-ціал-демократи (Українськ Ю. Ревал).

Зприводу яоразки чеських аграрників на Закарпатті пи-сав чеський-шоденник "Лідо-ве Новини": "Тільки мала ча-стина аграрників провінції на Підкарпатті зрозуміла вагу безпосереднього зв'язку з людом. Паунавала несправил-на думка, що для того буде досить урядників, агрономів, лісників". (21 травня). Нема сумніву: поразка чеських аграрників на Закарпатті мала причину не тільки в загальній політиці цієї партії, але також у її протинарній курсі. Постійне підпірання москво-філів, систематична нагілка на кожну найменшу ознаку укра-їнської національної свідомо-сті, ширення чехізації через чеські школи на Закарпатті — все це не могло піднести авто-ритету чеських аграрників між свідомими Українцями, зокрема між молоддю, що дійшла до зрілого віку від 1929 року. Успіхи комуністи мають причину також у тім, що ця партія для своєї мети старалася використати нашо-вляне відорваність нашого Закарпаття. Так політика чесь-ких аграрників змістилася й на українських русі і на чехо-словацьких державних інтер-сах, бо більшість закарпатських виборців стоїть поза парті-ми чеського коаліційного у-ряду.

Чеські комуністи перед ви-борами відібрали виборів про-понувавши німецьким і німецьким соціялістам створити "єдиний фронт". Але дістали запевне-нню відозви. Чехословацька, як держава, стоїть у союзних відносинах із Советами, але, як свого часу Німеччина, зов-сім не думає про те, щоб за-водити в себе комуністичну диктатуру.

С. Н.

Забірає імя. На святошні приїзти сідати гість. Один чоловік кличе свою жінку "Лерія". Коли не повторилася кілька разів, зли-вовий господар питає гість: "Чому кличеш свою жінку Лерія, коли вона називається Олена?" Гість нахилиється до ву-ха господаря (свого приятеля) і каже: "Не дорібно, від хо-зера".

В п'ятницю дня 28. червня
години 6:45 вечором зі ст.
ї КДКА 980 Кс., буде спів.
„Молодецький Хор з М.
ees Rocks, Pa., під пров.
ом проф. Володимира Ш.
гачка. Хор співатиме україн.
кі пісні.

Орман говорив даліше: „Чи ти віриш у духи, Бил? Ти чей же знаєш, так як і я, що це не міг бути Обровський. Це, очевидно, мусів бути його дух". Алеж ми напевно не знаємо, чи Обровський згинув", замітив Орман з дивним вира-зом лиця. „Аж тепер уже знаємо!"